Stuk **2051** (2003-2004) – Nr. 2

V L A A M S  P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

12 maart 2004

# ONTWERP VAN DECREET

## houdende het Grootschalig Referentie Bestand (GRB)

## VERSLAG

**namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken uitgebracht door de heer Sven Gatz**

*Samenstelling van de commissie :*

*Voorzitter :* de heer Norbert De Batselier.

*Vaste leden :*

de heer Ludwig Caluwé, mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren André Denys, Sven Gatz, Guy Sols, Francis Vermeiren ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire ;

de heren Norbert De Batselier, Leo Peeters ;

de heer Jos Geysels ;

de heer Herman Lauwers.

*Plaatsvervangers :*

de heren Boudewijn Laloo, Luc Van den Brande, Eric Van Rompuy, Jan Verfaillie ;

de heren Louis Bril, Frans De Cock, Gilbert Van Baelen, Bob Verstraete ;

de heren Herman De Reuse, Felix Strackx, N... ;

de heren Bruno Tobback, Dany Vandenbossche ;

de heer Dirk Holemans ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

---

*Zie* :

**2051** (2003-2004)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

INHOUD

Blz.

I. Toelichting door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken . . . . . 4

II. Algemene bespreking . . . . . 5

III. Artikelsgewijze bespreking en stemming . . . . . 5

IV. Stemming over het geheel . . . . . 5

Bijlage : Nota voorbereiding vragen voorontwerp van decreet GRB . . . . . 7

DAMES EN HEREN,

Op 9 maart 2004 behandelde de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken het ontwerp van decreet houdende het Grootschalig Referentie Bestand (GRB) (*Parl. St.* Vl. Parl. 2003-2004, nr. 2051/1).

## I. Toelichting door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken

*De heer Paul Van Grembergen*, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, verklaart dat een zeer belangrijk gedeelte van de informatie waaraan het beleid, op gewestelijk, provinciaal en gemeentelijk bestuursniveau, behoefte heeft, verbonden is aan een bepaalde plaats, en dus geografisch gebonden informatie is. Een aanzienlijk deel van de werkzaamheden in het kader van het ruimtelijk beleid, maar ook in het kader van andere beleidsdomeinen, betreft immers het verzamelen, verwerken en interpreteren van te lokaliseren gegevens.

Tot op heden ontbrak een grootschalig referentiebestand (GRB). Het kadastraal plan bijvoorbeeld, beperkt zich tot het private domein. Hier en daar heeft een individuele gemeente of stad in het verleden een basiskaart laten aanmaken volgens haar eigen behoeften. Ook de nutsector nam enkele initiatieven. Gebrek aan integratie en bijhouding van diverse initiatieven vormden de belangrijkste struikelblokken. Deze investeringen, zowel vanuit de overheid als vanuit de nutsector, bewijzen evenwel de interesse en nood aan grootschalige geografische gegevens. Onder meer wegens de hoge kostprijs is er nooit eerder een uniform gebiedsdekkend plan opgemaakt. Nochtans hebben zowel de overheid als de nutsector nood aan een gedetailleerd, volledig, uniform en modern plan voor multifunctioneel gebruik. Het GRB-initiatief wil deze leemte vullen.

Sinds 1998 werkt GIS-Vlaanderen, het bindend samenwerkingsverband tussen het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, de Vlaamse Openbare Instellingen, de provincies en de steden en gemeenten, aan de realisatie van het Grootschalig Referentie Bestand, waarbij eerst een conceptueel model werd ontwikkeld en via een aantal pilootprojecten de nodige ervaring werd opgedaan. Dit geografisch databanksysteem met referentiegegevens van het grondgebied van het Vlaamse Gewest biedt een structurele oplossing en maakt de diverse en geïsoleerde karteringsinitiatieven uit het verleden overbodig.

Het GRB biedt een solide en stabiele basis voor interbestuurlijke uitwisseling van gegevens, zodat processen van overdracht van gegevens in verregaande mate kunnen worden geautomatiseerd en waarbij de gegevens op alle beleidsniveaus en van alle gebruikers kunnen worden uitgewisseld, samengevoegd of gesynthetiseerd. Eigen gegevens binnen de verschillende bestuursniveaus en binnen de verschillende disciplines van de nutsector kunnen geënt worden op het GRB.

Tal van algemene en specifieke toepassingen zullen en kunnen bovenop het GRB worden ontwikkeld. Het GRB vermijdt dat iedere partner elk voor zich de investeringen en inspanningen moet leveren om over eenzelfde basisbestand te beschikken. Samenwerking tussen verschillende partijen kan de hieraan gekoppelde lasten verlichten.

In de eerste plaats wordt een aanzienlijke kostenbesparing gerealiseerd via verschillende mechanismen. Het GRB maakt veel geïsoleerde en dubbele opmetingen overbodig, niet enkel bij eerste aanmaak van het plan maar tevens bij de terreinmutaties waar niet langer iedere partij zijn landmeters het terrein moet opsturen om de bijhouding te organiseren. Het GRB laat gecoördineerde ondersteuning van de diverse besturen toe. Kostbare ontwikkelingen en investeringen kunnen dankzij de gemeenschappelijke basis vlot door meerdere overheidspartijen gerecupereerd worden. Voor deze samenwerking is een decretaal kader gecreëerd in overleg met de verschillende bestuursniveaus en de nutsector.

Namens de Vlaamse regering zijn sinds juli 2001 onderhandelingen opgestart met de nutsbedrijven over de diverse aspecten van een GRB-samenwerkingsverband, met een duidelijke meerwaarde en een eigen verantwoordelijkheid van alle partners. Uiteraard kwam hierbij de financiering aan bod maar ook de organisatie, de juridische aspecten en de operationele planning. De nodige waarborgen en engagementen voor beide partijen bij deze samenwerking die in overleg werden afgesproken, zijn verankerd in het voorliggende GRB-decreet.

De hoofdstukken 1, algemene bepalingen, en 2, definities, vormen de inleidende hoofdstukken. Hoofdstuk 3 regelt de organisatie waarbij de oprichting van de GRB-raad, een adviesorgaan met vertegenwoordigers uit de nutsector, en de taken van het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen centraal staan.

Afspraken over de opgenomen gegevens en hun technische specificaties zijn bepaald in hoofdstuk 4. Hoofdstuk 5 regelt de aanmaak, inclusief recuperatie van reeds bestaand grootschalig materiaal, de bijhouding en het beheer van het GRB. De gebiedsdekkende aanmaak is voorzien tegen eind 2013. De bijhoudingskost wordt geminimaliseerd dankzij het principe van de zelfregistratie.

Hoofdstuk 6 regelt eigendom en gebruik van het GRB. Het Vlaamse Gewest is titularis van alle rechten met betrekking tot het GRB. De Vlaamse overheid engageert zich om het GRB als enig grootschalig referentiebestand te gebruiken en waarborgt dat de grootschalige gegevens geleverd door alle bestuursinstanties GRB-compatibel zijn. De toegang tot het GRB is kosteloos voor de Vlaamse overheden en de nutsector.

Het zevende hoofdstuk regelt de financiering van het GRB. De financiële lasten voor dit project worden gespreid over 12 jaar en geraamd op 114 miljoen euro voor de aanmaak en het beheer en 53 miljoen euro voor de tussentijdse bijhouding. Deze totale lasten van 167 miljoen euro zullen voor de helft door het Vlaamse Gewest gedragen worden. De andere helft zal door de nutsector onder de vorm van een verhaalbelasting worden bijgedragen. Deze heffingsregeling staat centraal in hoofdstuk 7. Hoofdstuk 8 tenslotte regelt de wijzigings- en slotbepalingen.

De minister meldt tot slot nog dat een nota met vragen en antwoorden bij het verslag zal worden gevoegd.

## II. Algemene bespreking

*Mevrouw Mieke Van Hecke* betuigt de enthousiaste steun van de CD&V-fractie voor dit ontwerp van decreet. Er bestond immers een enorme behoefte aan een goede databank van fundamentele gegevens over het statuut van de grond. Intussen is bij de lokale besturen de goodwill gegroeid om mee te werken aan een correcte opbouw van dat bestand. De spreekster hoopt dat ook nog een aantal andere instanties zich daarbij zullen aansluiten. Ze denkt bijvoorbeeld aan het in kaart brengen van de stedenbouwkundige voorschriften die op elk van de gronden rust en aan het juridische statuut. Ze wenst alle medewerkers zeer veel succes toe.

*De heer Sven Gatz* sluit zich aan bij de waardering van mevrouw Van Hecke.

*Mevrouw Hilde De Lobel* meldt dat ook het Vlaams Blok achter dit ontwerp staat.

## III. Artikelsgewijze bespreking en stemming

De artikelen 1 tot 47 worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen.

## IV. Stemming over het geheel

Het ontwerp van decreet wordt aangenomen met 8 stemmen.

*De verslaggever,* *De voorzitter,*

Sven GATZ Norbert DE BATSELIER

# BIJLAGE

Nota voorbereiding vragen voorontwerp van decreet GRB

VLAANDEREN
ONDERSTEUNEND CENTRUM

Nota

# Voorbereiding vragen voorontwerp van decreet GRB

## 1. Hoeveel kost het GRB?

De **aanmaakkost** wordt geschat op (periode 1999-2013) 95 miljoen Euro (BTW incl.)

De **beheerskost** bedraagt +/- 19 miljoen Euro (20% van aanmaakkost)

De **cumulatieve bijhoudingskost** in die periode wordt geraamd op zo'n 53 miljoen Euro.

De geraamde **totale kost** in die periode (aanmaak, beheer, bijhouding) bedraagt zo'n 167 miljoen Euro.

De jaarlijkse **bijhoudingskost** bij gebiedsdekkende realisatie (na 2013) wordt geraamd op 10 miljoen Euro.

(prijzen zijn niet geindexeerd)

## 2. Hoe wordt de heffing verrekend?

De helft van de kosten wordt verrekend aan de nutssector.

Enerzijds is er een éénmalige aanmaakheffing per projectzone; deze kost wordt verdeeld over het aantal aanwezige detailnetten en voor één deel voor het transportnet.

Daarna wordt er jaarlijks een bijhoudingsheffing geheven. Deze bedraagt het eerste jaar 15% van de verhaalbare aanmaakkost en daalt dan tot 8 % na 5 jaar. Na vijf jaar dienen de GRB-bjhoudingsprocessen volledig geïntegreerd te zijn in de bestaande processen en kan zo een reductie beoogd worden tot 8%.

## 3. Wie staat er in voor de invordering van de heffing?

Het OC zal instaan voor de invordering van de heffing. De geïnde heffingen dienen ter financiering van nieuwe GRB-projecten.

## 4. Financiering door de nutssector. Onrechtstreeks betalen de gemeenten via de intergemeentlijke samenwerkingsverbanden (intercommunales) mee aan het GRB. Hun inkomsten via dividenduitkeringen zullen dalen. Is er hiervoor een compensatievergoeding voorzien?

Neen, er is geen compensatievergoeding voorzien. Momenteel investeren tal van heffingsplichtigen reeds in de aanmaak en de bijhouding van grootschalig kaartmateriaal. Deze investeringen worden nu ook opgenomen in hun begroting. Door de invoering van het GRB zullen deze budgetten geheel of gedeeltelijk gebruikt worden om de heffingen te betalen. De nettobalans zal in verhouding staan met de vroegere investeringen in grootschalig kaartmateriaal . Het is bij gevolg niet zeker dat dit invloed zal hebben op de dividenduitkeringen aan de vennoten van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.

## 5. Een gemeente laat GRB-skeletmetingen uitvoeren in afwachting van het GRB. Geldt de voorziene recuperatie ook voor hen?

Artikel 12 §1 van het decreet regelt de recuperatie van opgemeten geografische gegevens conform het skeletbestek. Deze regeling geldt voor alle partijen, dus ook gemeenten die grootschalige geografische gegevens aanbieden conform GRB-skeletmetingen.

De Vlaamse regering, op voorstel van de stuurgroep GIS-Vlaanderen en na advies van de GRB-raad, bepaalt de nadere voorwaarden en modaliteiten van de aanwending van de gegevens in het GRB. De recuperatie is gegarandeerd met de beperking dat de vergoeding niet meer mag bedragen dan de besparing die door de aanwending van de gegevens wordt gerealiseerd.

## 6. Welke ondersteuning gaat het Vlaamse Gewest bieden aan de gemeenten? Zijn hiervoor de nodige middelen voorzien?

Momenteel werkt het OC GIS-Vlaanderen aan het opzetten van een 13-tal pilootprojecten rond bijhouding en implementatie van het GRB. Hiermee wil men samen met de gemeenten, stap voor stap, komen tot, enerzijds de concrete uitwerking van de bijhouding en anderzijds het gebruik van het GRB in de gemeente, de implementatie. Om dit te realiseren werken de mensen van het OC GIS-Vlaanderen, op het terrein, dus in de gemeente, nauw samen met de gemeentelijke GIS-ambtenaren. Deze pilootstudies zijn voor beide partijen een leerproces, waarbij het resultaat ten goede zal komen van alle Vlaamse gemeenten.

Artikel 4 stelt dat het OC GIS-Vlaanderen onder meer is belast met de coördinatie van het gebruik van het GRB. Dit houdt o.a. in de gebruikers in staat te stellen om hun verwachtingen en ervaringen inzake GRB kenbaar te maken en uit te wisselen. Ondersteuning bij de ontwikkeling van specifieke toepassingen waarbij het GRB als referentiebestand wordt gebruikt is niet voorzien. De optimalisatie van de bijhoudingsprocessen zijn wel voorzien.

## 7. Welke rol kunnen andere instanties zoals provincies, intercommunales, ... spelen in de bijhouding en implementatie van het GRB?

Andere instanties buiten de gemeenten, zoals de provincies en de intercommunales (intergemeentelijke samenwerkingsverbanden) kunnen een belangrijke ondersteunende rol spelen voor de gemeenten naar de bijhouding en de implementatie van het GRB toe. Gemeenten beschikken vaak niet over de nodige budgetten of technisch geschoolde werknemers om dure, specifieke softwarepakketten aan te kopen, of ermee te werken. Derden kunnen instaan voor de ontwikkeling van eenvoudige toepassingen die mits een korte opleiding, kunnen gebruikt worden door elke gemeentelijke ambtenaar om standaardtaken uit te voeren. Deze derden zouden bijvoorbeeld specifieke intercommunales kunnen zijn die GIS en of software ondersteunen bij de gemeenten. De provincies kunnen eventueel ook een dienstverlenende ondersteuning bieden.

## 8. Welke impact zal de bijhouding van het GRB hebben op de gemeentelijke werking (financieel, capaciteit, ...)?

Voorzien wordt dat in de beginfase van de het ter beschikking komen van een GRB voor een bepaalde gemeente, deze gemeente een redelijke inspanning moet leveren om de bijhouding optimaal te organiseren. Hiertoe zal de gemeente initieel ondersteund worden door het Vlaamse Gewest. Ambtshalve wordt de gemeente steeds op de hoogte gebracht van alle terreinwijzigingen op zijn grondgebied. Het melden van de wijzigingen en de bij-

houdingsmetingen aan het OC GIS-Vlaanderen zullen op gestandaardiseerde wijze verlopen. Hierdoor zal de inspanning van de gemeente op termijn minimaal zijn.

Anderzijds mag er niet uit het oog verloren worden dat de gemeenten gratis een uniform grootschalig referentie bestand ter beschikking krijgen dat ook voor hen een kostenbesparend effect heeft.

## 9. Op basis van welke criteria zullen gemeenten worden geselecteerd voor de aanmaak van een GRB voor hun gemeente?

Het vaststellen van de GRB-criteria zal conform artikel 10 moeten gebeuren door de Vlaamse regering en dit op voorstel van de stuurgroep GIS-Vlaanderen en na advies van de GRB-raad. De GRB-criteria vormen het toetsingskader dat zal worden gehanteerd bij de invulling van de het GRB-uitvoeringsplan.

Volgende criteria werden reeds gesuggereerd door de stuurgroep GIS-Vlaanderen en het plenair overleg met de nutssector. Het beschikbaar zijn van een recente, door het OC GIS-Vlaanderen gecontroleerde en goedgekeurde luchtopname, vormt een essentiële technische randvoorwaarde. Verder kan de aanwezigheid van grootschalige geografische gegevens voor het grondgebied van de projectzone een criterium vormen om het GRB voor die projectzone prioritair te maken.Het GIS-engagement van de gemeente, de clustering van projectzones en belangrijke bovengemeentelijke initiatieven zoals bijvoorbeeld infrastructuurwerken, regionale ontwikkelingsprogramma's, de aanleg van een pijplijn.

## 10. Is de integratie van het adresgegeven in het GRB niet in strijd met de bestaande privacy wetgeving?

Het adresgegeven vormt op zich geen probleem. De koppeling van het adresgegeven met andere persoonlijke gegevens blijft onderhevig aan de bestaande wetgeving op de privacy. Het is de verantwoordelijkheid van de organisatie die de persoonlijke gegevens heeft gekoppeld aan het GRB om de privacy wetgeving te respecteren.

## 11. Bijhouding: principe van de zelfregistratie van wijzigingen. Dit betekent dat de kaartvervuiler betaalt. Hoe worden mutaties die gebeuren door of op initiatief van privé-personen geregeld?

Bepaalde werken uitgevoerd door een privé-persoon of een bedrijf veroorzaken mutaties op het terrein. In de meeste gevallen zal het om bouwaanvragen gaan. De gemeente, die de eventuele bouwvergunning aflevert, zal beschikken over een plan dat indien, conform GRB-specificaties, rechtstreeks kan worden gebruikt om het GRB bij te houden.

## 12. Wat zijn niet-alloceerbare bijhoudingskosten?

Niet-alloceerbare bijhoudingskosten zijn kosten die niet duidelijk getraceerd kunnen worden in de proces. Bepaalde mutaties verlopen niet via de gekende processen. Dergelijke mutaties zullen door het OC dienen opgemeten te worden. Dergelijke kosten zijn niet-alloceerbare bijhoudingskosten.

## 13. Op welke manier evolueren de bijhoudingskosten?

Dit wordt geregeld in artikel 29. De term BKp bedraagt het eerste jaar 7% en daalt naar 5% in het tweede jaar, 3% in het derde en 1% in het vierde jaar. Vanaf het vijfde jaar bedragen de bijhoudingskosten 8% van de initiële aanmaakkosten.

## 14. Waarom moet een meerjarenplanning jaarlijks worden bijgewerkt? Waarom kan er geen planning worden opgesteld voor de periode 2002 tot 2013?

Een meerjarenplanning is belangrijk voor de GRB-partners om hun eigen specifieke terreinactiviteiten te plannen. Deze planning moet jaarlijks kunnen worden bijgewerkt. Slechte weersomstandigheden, waardoor geen fotovlucht kan worden uitgevoerd, kunnen er voor zorgen dat een bepaalde projectzone verder in de tijd wordt gepland. Omgekeerd kunnen bepaalde projectzones ook sneller dan verwacht worden uitgevoerd.

Een dynamische meerjarenplanning zal de realisatie van een gebiedsdekkend GRB over Vlaanderen dus waarborgen.

## 15. Waarin verschilt een skeletmeting van een GRB-karteringsmeting?

Er zijn een aantal verschillen tussen een zuivere skeletmeting en een GRB-meting. Een skeletmeting wordt op het terrein uitgevoerd door een landmeter met behulp van een totaalstation en eventueel GPS. GRB-metingen zijn een combinatie van terreinmetingen door een landmeter en metingen op luchtopnames met een lagere nauwkeurigheid.

Skeletmetingen zorgen ervoor dat er indien er nog geen GRB voor dat gebied beschikbaar is er toch reeds GRB-conforme metingen kunnen worden uitgeveoerd die dan worden gerecupereerd bij de effectieve aanmaak van het GRB.

## 16. Kenniscel. De Kenniscel stelt voor het voorontwerp GRB als een nieuw hoofdstuk in het GIS-decreet van 17 juli 2000 te integreren. Er wordt ook een bundeling van de uitvoeringsbesluiten gevraagd.

Het GIS-decreet van 17 juli 2000 handelt enkel over de overheid terwijl het GRB-decreet ook andere partijen betrekt met name de nutssector. Het GRB-decreet is in hoofdzaak een technisch decreet dat een heffingsregeling wil invoeren ten aanzien van de nutsbedrijven.Teneinde het fiscaal en operationeel engagement van het decreet op korte termijn uit te voeren is het noodzakelijk dit vast te leggen in een afzonderlijk decreet.

Het GIS-decreet omvat een veel breder domein dan de grootschalige gegevens uit het GRB. Het wettelijk regelen van de samenwerking tussen overheid en nutssector over een dergelijk breed domein als het GIS-decreet vraagt een grondige voorstudie. Het is evident dat er afstemming tussen beide decreten nodig is. Zo dient het samenwerkingsverband GIS-Vlaanderen, zoals gedefinieerd in het GIS-decreet artikel 13 en artikel 17 van het voorliggende GRB-decreet in te vullen.

De integratie van het GRB-decreet in het GIS-decreet zou te veel vertraging voor het GRB-decreet betekenen waardoor het in werking treden van de heffingsregeling te lang op zich zou laten wachten, waardoor de Vlaamse overheid met vertraging zou kunnen starten met het innen van de bijdragen van de nutsbedrijven.

Daarnaast is er ook nog het voorontwerp van decreet op de oprichting van een EVA 'Vlaams Agentschap voor Geografische Informatie' zodat 3 decreten zouden dienen gebundeld te worden.

Het is evenwel evident dat de nodige uitvoeringsbesluiten zoveel als mogelijk zullen gebundeld worden waardoor een gecoördineerd uitvoeringsbesluit tot stand komt wat resulteert in de vlottere toegankelijkheid, een betere interne samenhang en een substantiële vermindering van de Vlaamse regelgeving.

Het GRB-decreet wordt dus niet als een afzonderlijk hoofdstuk opgenomen in het GIS-

decreet. Integratie op middenlange termijn is mogelijk.

## 17. Kenniscel. De Kenniscel stelt voor om de fiscale procedure af te stemmen met het departement algemene zaken en financiën. Het gaat om de artikels 31 tot 41 (Vestiging en invordering). De Kenniscel stelt overleg voor met ABAFIM met de suggestie de fiscale regeling uit voorontwerp decreet te halen en in het decreet te verwijzen naar de uniforme regeling die door ABAFIM wordt uitgewerkt.

De huidige stand van zaken met betrekking tot de uitwerking van een uniforme regeling door ABAFIM laat nog niet toe om de vestiging en invordering van de heffingen uit het voorontwerp te halen en integraal te verwijzen naar deze regeling.

Gelet op de huidige regeling waarbij bv. de milieuheffingen in het kader van het mestdecreet, het afvalstoffendecreet en het oppervlaktewaterdecreet worden geïnd door de respectievelijk verantwoordelijke administraties wordt naar analogie voorgesteld de vestiging en de invordering te laten uitvoeren door het OC GIS-Vlaanderen. Artikels 31 tot 41 blijven dus behouden.

## 18. Kenniscel. De Kenniscel stelt voor om het decreet te beperken tot wat decretaal moet worden geregeld.

Algemeen uitgangspunt is dat een decreet zich moet beperken tot hetgeen voor de beoogde regulering essentieel is. De Kenniscel verwees specifiek naar artikel 7 waarin wordt verwezen naar FLEPOS als het systeem binnen Vlaanderen voor uniforme plaatsbepaling. Deze essentiële verwijzing in het decreet is nodig omdat het FLEPOS-systeem van fundamenteel belang is om het GRB te realiseren en voor alle betrokkenen een belangrijke kostenbesparing oplevert. Het decreet beperkt zich tot het essentiële en zegt niets over de concrete technologische invulling van het systeem. Het decreet beperkt zich tot wat er decretaal moet worden geregeld.

Het voorliggende decreet is in hoofdzaak een fiscaal decreet. Het fiscaal luik dient decretaal geregeld.

## 19. Kenniscel. Toewijzing van verantwoordelijkheden aan individuele administratieve eenheden (i.c. het OC) wordt in vraag gesteld. Misschien is het raadzamer om enkel te delegeren naar de Vlaamse regering of naar decretaal gelegitimeerde VOI's (of straks IVA's of EVA's)

Net zoals in het GIS-decreet wordt in de definities het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen gedefinieerd als de Vlaamse Landmaatschappij, afdeling Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen. De Vlaamse Landmaatschappij treedt op als rechtspersoon van het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen.

Gelet op het decreet ( zopas besproken) omtrent de oprichting van een EVA ' Agentschap voor Geografische Informatie' in het kader van BBB is het logisch dat het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen optreedt als verantwoordelijke administratieve eenheid.

## 20. Kenniscel. Wees terughoudend met administratieve informatieverplichtingen.

De Kenniscel waarschuwt voor het gebruik van ruim geformuleerde informatieverplichtingen waarbij wordt verwezen naar artikel 32§1 "de netbeheerders alle informatie aan het OC verschaffen betreffende de door hen geëxploiteerde netten, die nodig is ter berekening van de door hen verschuldigde heffingen" en artikel 33 "... heffingsplichtige houdt alle bescheiden bij...".

De gevraagde informatieverplichtingen vormen de grondslag voor de heffingsregeling. Tijdens de overlegmomenten met de betrokken actoren uit de nutssector werd een consensus inzake de heffingsregeling bereikt waarbij de administratieve lasten voor de betrokkenen, zowel voor de informatieplichtige als voor de organiserende overheid, zo laag mogelijk werden gehouden. Het voorontwerp van decreet weerspiegelt dan ook de bekomen consensus binnen de nutssector enerzijds en tussen de nutssector en de organiserende overheid anderzijds. De nodige informatie zoals vereist door dit decreet worden momenteel op geen enkele manier door andere Vlaamse overheidsinstanties verzameld.

Het voorontwerp van decreet beperkt de administratieve informatieverplichtingen tot de informatie nodig voor het toepassen van de heffingsregeling.

## 21. MiNa-raad. Het databanksysteem voorziet in principe alle gebruiksmogelijkheden en toepassingen. De Raad vraagt na te gaan of alle informatie voor het omgevingsbeleid (milieu, natuur, ruimtelijke ordening) nuttig is, in het GRB zal worden opgenomen.

Het GRB is een multifunctioneel databanksysteem met grootschalige referentiegegevens over het grondgebied van het Vlaamse gewest met gegarandeerde bijhouding. Het GRB is een basisbestand waar andere al dan niet geografische bestanden op kunnen geënt worden.

Het GRB-initiatief heeft als missie naast de aanmaak, het beheer, de bijhouding en de verdeling van grootschalige gegevens ook de uitwisseling en het efficiënt gebruik van die gegevens te bevorderen. De opmaak van het conceptueel GRB-model (welke gegevens worden opgenomen in het GRB) gebeurde in overleg met o.a. de primaire gebruikers uit de openbare besturen (Vlaamse Gewest, provincies en gemeenten). Het zal dus perfect mogelijk zijn om thematische gegevens die niet opgenomen zijn in het GRB te koppelen aan het GRB en uit te wisselen.

De ontwikkeling van een GRB-kader via coördinatie en het vastleggen van standaarden, normen en conventies maakt de koppeling verder mogelijk. Het is echter niet mogelijk om alle informatie die voor het omgevingsbeleid nuttig is in het GRB op te nemen zonder de haarbaarheid, de vooropgestelde planning, de algemene kostprijs en de uitgewerkte financieringsregeling waarbij de nutssector 50% betaalt in vraag te stellen. Een koppeling met onafhankelijke informatie beheerd door andere overheden, al dan niet opgenomen in MMIS, of derden is wel mogelijk.

## 22. MiNa-raad. "...50/50-verdeling op het eerste zicht logisch en evenwichtig." "... echter aangewezen dat de overheid de belangrijkste stem blijft houden ... bij de vaststelling van de inhoudelijke prioriteiten en ... de planning" "...niet wenselijk dat in de praktijk vooral de nutsmaatschappijen de prioriteiten zouden bepalen."

De nutssector heeft haar inbreng via de GRB-raad (artikel 3). Deze Raad is een adviserend orgaan. Naast de GRB-raad is er de stuurgroep GIS-Vlaanderen, zoals gedefinieerd in het GIS-decreet waarin de vertegenwoordigers van de overheid zetelen. De stuurgroep

GIS-Vlaanderen stelt o.a. de GRB-specificaties en het GRB-uitvoeringsplan vast en legt dit ter goedkeuring voor aan de Vlaamse regering. Er is bijgevolg een evenwicht tussen de belangen van de overheid en de nutssector. De eindverantwoordelijkheid en goedkeuring wordt gedragen door de Vlaamse regering.

## 23. MiNa-raad. "...eigenaardig dat het GRB wel gegevens inzake spoorwegen mee opneemt maar dat de NMBS als federale openbare instelling blijkbaar niet als gebruiker gedefinieerd wordt en evenmin in de kostendeling participeert."

Binnen het GRB wordt inzake spoorwegen enkel een polygoon opgenomen als entiteit. Er wordt geen enkele verdere opname van informatie of kartering uitgevoerd binnen de polygoon van de spoorbaan. Het zijn in de praktijk lege corridors. De NMBS valt niet onder de heffingsregeling voor hun reguliere activiteiten en wordt volgens het decreet GRB beschouwd als derden (artikel 2, 8°). In die hoedanigheid kunnen ze eventueel van het GRB gebruik maken (artikel 16). Indien de NMBS activiteiten ontwikkelt of zou ontwikkelen die gebruik maakt van een exploiteerbaar net is de NMBS onderhevig aan de heffingsregeling.

## 24. MiNa-raad. Lokale besturen hebben reeds belangrijke investeringen verricht voor de opmaak van geografische databestanden. Zaak van efficiëntie om te bekijken in welke mate deze inspanningen kunnen gevaloriseerd worden bij de opmaak van het GRB en welke vergoeding daar gebeurlijk tegenoverstaan.

Zoals gestipuleerd in artikel 12 kunnen de lokale besturen net zoals iedereen grootschalige geografische gegevens, die conform het skeletbestek zijn opgemeten recupereren. De Vlaamse regering bepaalt, op voorstel van de stuurgroep GIS-Vlaanderen en na advies van de GRB-raad, de nadere voorwaarden en modaliteiten. De vergoeding kan nooit hoger zijn dan de gerealiseerde besparing.

## 25. MiNa-raad. Eigendomsstatuut? MiNa-raad vraagt zich af of andere bestuursniveaus dan het Vlaamse gewest of de betrokken nutsmaatschappijen niet eveneens een of ander eigendomsstatuut moeten krijgen, zeker wat betreft de gegevens die zij aanleveren of gegevens met betrekking tot hun grondgebied of hun activiteiten.

De partijen die basisgegevens aanleveren behouden alle rechten op de originele meetplans die conform de GRB-specificaties werden aangemaakt. Er is echter wel een meldings- en overdrachtsplicht voor de in artikel 13 §3 en §4 genoemde partijen. Wanneer die meetplans in het GRB zijn verwerkt dan zijn de eventueel daarvan afgeleide GRB-referentiegegevens echter onlosmakelijk onderdeel van GRB, en bijgevolg eigendom van het Vlaamse Gewest.

Het voorgaande is niet van toepassing op de diverse bestanden die door de GRB-gebruikers bovenop GRB worden geënt. Zo blijven de plannen van leidingregistratie eigendom van de nutsmaatschappij en blijft een gemeentelijke inventaris die buiten de GRB-terreinclassificatie valt eigendom van die gemeente. De nutssector kan vrij haar specifieke informatie verdelen of commercialiseren, in zoverre dit niet door een andere regeling, zoals de Wet op de Privacy (wet van 8 december 1992), wordt beïnvloed.

De deelnemers aan GIS-Vlaanderen dienen zich te richten naar de afspraken die gelden binnen het samenwerkingsverband GIS-Vlaanderen.

Een en ander werd verduidelijkt in de memorie van toelichting (Artikelsgewijze toelichting: artikel 16) waardoor eventuele onduidelijkheden in verband met het eigendomsstatuut worden verklaard.

## 26. MiNa-raad. Voorwaarden gebruik GRB door derden en tegen welke vergoeding? MiNa-raad meent dat in het kader van de openbaarheid van informatie in principe algemeen beschikbaar moet zijn en dat de vergoeding slechts een lage drempel mag vormen (cfr advies van MiNa-raad bij decreet GIS-Vlaanderen van 1 april 1999). Financiëel weinig draagkrachtige (milieu-)VZW's mogen niet uitgesloten worden van gebruik door te hoge vergoedingen.

Momenteel is enkel het principe dat derden gebruik kunnen maken van het GRB ingeschreven in het decreet. Bij het bepalen van de wijze tot toegang en de voorwaarden die gelden voor het gebruik zal voldoende aandacht worden geschonken aan het advies van de MiNa-raad om de financiële drempel zo laag mogelijk te houden. Dit dient geregeld in een uitvoeringsbesluit.

## 27. MiNa-raad. Toepassing van het GRB als beleidsinstrument zal niet voor alle partners even evident zijn. Er zal nood aan begeleiding zijn, voornamelijk bij kleine gemeenten. MiNa-raad pleit voor een goede eerste lijnszorg bij het gebruik van het GRB, bijvoorbeeld via een systeem van regionale accountmanagers of helpdesk.

De nood aan begeleiding wordt erkend maar wordt niet vastgelegd in het GRB-decreet. Artikel 4 §2 5° van het decreet GIS-Vlaanderen van 17 juli 2000 voorziet reeds het promoten, begeleiden en coördineren van GIS-toepassingen bij de overheid. In de mate van het mogelijke zal hier aan worden voldaan. Een mogelijke manier om aan de bezorgdheid van de MiNa-raad tegemoet te komen is het stimuleren van het oprichten van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met het oog op GIS-implementatie.

## 28. SERV. "De grote kostprijs en de lange periode waarover de opmaak van het GRB wordt gespreid vraagt een duidelijk engagement van de Vlaamse overheid om het project volledig en in de voorzien tijdsperiode af te werken"

De Vlaamse regering heeft het ontwerp Business Plan GRB (document VR/2001/13.07/DOC.0743) op 24 juli 2001 (VR/PV/2001/30 - punt 83) goedgekeurd mits significante inbreng van de nutssector. De Vlaamse regering onderschreef hierdoor de voorgestelde planning die een gefaseerde kartering van Vlaanderen beoogt die gebiedsdekkend zal gerealiseerd zijn in 2013.

Op 19 juli 2002 (VR/2002/31 - punt 103) besliste de Vlaamse regering een decretaal initiatief te lanceren inzake GRB, rekening houdend met de resultaten van de onderhandelingen tussen de nutssector en de Vlaamse overheid enerzijds en met de samenwerkingsvoorstellen die uit het eerder genoemd overleg waren weerhouden. De Vlaamse regering herbevestigde haar engagement om gebiedsdekkend voor Vlaanderen het GRB te reali-

seren. De Vlaamse overheid heeft zich dus reeds verschillende malen duidelijk geëngageerd in het project GRB. Deze vraag van de SERV heeft geleid tot de toevoeging 'Het GRB zal gebiedsdekkend voor het Vlaamse gewest gerealiseerd worden tegen eind 2013' in artikel 11.(zie ook bijlage 6 IKW)

De GRB-kartering van gemeenten gaat inmiddels conform het business plan voort. Op dit ogenblik zijn 24 gemeenten in uitvoering.

## 29. SERV. "De raad stelt ook vast dat er onderhandelingen gevoerd zijn met de betrokken privé-sector..." "..akkoord tussen overheid en betrokken nutsbedrijven niet opgenomen in het decreet" . "Dit laat vragen rijzen over de ondersteuning van de 50/50 verdeling door de betrokken nutssectoren. "... meeste infrastructuur is reeds gelegd... en mogelijk niet in verhouding staan tot de 50/50-verdeling

De Vlaamse regering besliste op 19 juli 2002 (VR/2002/31 - punt 103) om een decretaal initiatief te lanceren inzake GRB, rekening houdend met de resultaten van de onderhandelingen tussen de nutssector en de Vlaamse overheid enerzijds en met de samenwerkingsvoorstellen die uit het tussentijds verslag (document VR/2002/19.07/DOC.0804) waren weerhouden. De piste om te werken via samenwerkingsovereenkomsten met de nutssectoren werd bijgevolg niet meer weerhouden. In verband met de decretaal initiatief wordt gesteld dat een decretale regeling de beste waarborgen biedt voor garanties inzake een billijke financiering en een universele toepassing van het GRB. Een decretale vertaling van het akkoord biedt meer waarborgen voor zowel de Vlaamse overheid als voor de nutssector dan individueel afgesloten samenwerkingsakkoorden met alle nutsbedrijven.

De 50/50 verdeling is geïnspireerd op de verwachte gelijke gebruikswaarde waarbij de nutssector via het GRB over een gebieddekkend en bijgehouden grootschalig referentiebestand zal beschikken. Dit wordt wel degelijk gedragen door de nutsbedrijven.

Het voorstel tot kostenverdeelsleutel werd bereikt en goedgekeurd door de Vlaamse regering op19 juli 2002 (VR/2002/31 - punt 103) na intensief overleg met de nutssector. Binnen de nutssector heerst er momenteel een diversiteit in de aanmaak en dus investeringen van grootschalige informatie. Deze diversiteit weerspiegelt de verschillen in gebruik tussen bijvoorbeeld de detailnetten en de vervoersnetten en is geïntegreerd in de kostenverdeelsleutel.

## 30. SERV. "...onduidelijkheid over de eigendomsrechten voor de gebruikers, zoals bvb de rechten om gegevens aan derden over te maken..."

De gebruikers beschikken over een gebruiksrecht, de overheid behoudt het eigendomsrecht (artikel 15 en 16). De deelnemers aan GIS-Vlaanderen en de netbeheerders van fysieke leidingsnetten krijgen in elk geval kosteloos toegang tot het GRB (artikel 16). De specifieke voorwaarden tot gebruik zullen worden geregeld in uitvoeringsbesluiten die op voorstel van de stuurgroep GIS-Vlaanderen en na advies van de GRB-raad door de Vlaamse regering zullen worden bepaald. Het is de bedoeling om zoveel mogelijk uitvoeringsbesluiten samen met het ontwerpdecreet over te maken aan het Vlaams parlement.

In de geest van de GRB-filosofie is het evident dat gebruikers het GRB kunnen aanwenden in het kader van hun dienstnoodwendigheden. Zo moet het mogelijk zijn om in kader van een specifieke opdracht (bv. het uitvoeren van een Milieueffectenrapport) de nodige GRB-gegevens tijdelijk over te dragen aan derden die optreden als opdrachtnemer.

De nutssector kan vrij haar specifieke informatie verdelen of commercialiseren, in zoverre

dit niet door een andere regeling, zoals de Wet op de Privacy, wordt beïnvloed. De deelnemers aan GIS-Vlaanderen dienen zich te richten naar de geldende afspraken terzake die gelden binnen het samenwerkingsverband GIS-Vlaanderen.

De eigendomsrechten en gebruiksrechten zijn duidelijk verankerd in het decreet en waar nodig verduidelijkt in de memorie van toelichting.

## 31. SERV. GRB = referentiebestand. Bijkomende informatie kan in het kader van de informatieplicht opgevraagd worden (door instellingen/administraties of derden). "De raad dringt in dit verband aan op een efficiëntieverhoging met betrekking tot de informatieverstrekking over de onder- en bovengrondse nutsinfrastructuur." "...kadaster van de ondergrond"

Het GRB vormt als referentiebestand de basis om andere al dan niet geografische gegeven op te enten. Het verplicht gebruik van het GRB voor kennisgeving aan de overheid zal automatisch tot een efficiëntieverhoging leiden. Het GRB kan als referentiebestand evenwel de basis vormen voor een toekomstig "kadaster van de ondergrond". De aanmaak van een "kadaster van de ondergrond" is evenwel niet het doel van het GRB-decreet.

Het GRB biedt dus een kader waar informatieverstrekking vanuit andere regelgeving of informatieverplichtingen kan worden geënt.

## 32. SERV. "... juridische draagwijdte van het GRB"? "detecteren van anomalieën inzake vergunningstoestand"

Het GRB is een technisch en geen juridisch gegeven. Als referentiebestand kan het GRB evenwel gebruikt worden door andere overheden in functie van hun specifieke opdrachten en bevoegdheden.

## 33. SERV. De toegang voor derden is nog niet uitgeklaard (+ kostprijs).

De toegang tot GRB voor derden en de kostprijs daarvoor worden later geregeld in uitvoeringsbesluiten. Bij het bepalen van de wijze tot toegang en de voorwaarden die gelden voor het gebruik ervan zal voldoende aandacht worden geschonken aan het advies van de MiNa-raad om de financiële drempel zo laag mogelijk te houden.

## 34. SERV. Wat met openbaarheid van informatie die door andere overheden op basis van het GRB werden opgemaakt (vergunningen, planningsregister, administratieve gegevens). Openbaarheid van informatie?

Het GRB is een referentiebestand waar andere, al dan niet geografische, gegevens aan kunnen worden gekoppeld. Het blijft de verantwoordelijkheid van de individuele uitvoerder om binnen hun wettelijk kader deze informatie al dan niet openbaar te maken. Dit geldt zowel voor de openbare als voor de privé-partners.

Zo blijven de plannen van leidingregistratie eigendom van de nutsmaatschappij en blijft een gemeentelijke inventaris die buiten de GRB-terreinclassificatie valt eigendom van die gemeente. De nutssector kan vrij haar specifieke informatie verdelen of commercialiseren, in zoverre dit niet door een andere regeling, zoals de Wet op de Privacy, wordt beïnvloed. De deelnemers aan GIS-Vlaanderen dienen zich te richten naar de geldende afspraken

terzake die gelden binnen het samenwerkingsverband GIS-Vlaanderen.

Openbaarheid van informatie is bijgevolg gegarandeerd.

## 35. SERV. Impact van verzelfstandiging van OC GIS-Vlaanderen (BBB – EVA) op GRB?

De verzelfstandiging van het OC GIS-Vlaanderen in het kader van BBB zal geen impact hebben op de uitvoering van het GRB.